

За півроку до виборів: рейтинги кандидатів і партій, мотивації вибору, очікування громадян

Загальнонаціональне опитування населення України було проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру Разумкова з 16 по 22 серпня 2018 року в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2019 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%.

Для порівняння наводяться результати загальнонаціонального дослідження, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно з партнерами у травні 2013, березні 2014, грудні 2016, грудні 2017 рр. та травні 2018 рр.

Це опитування представлено Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва в рамках програми «Програми сприяння громадській активності «Долучайся!»», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст дослідження є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США

Опитування, зокрема, фінансується за проектом МАТРА Посольства Королівства Нідерландів.

- Переважна більшість громадян (70%) планує взяти участь у виборах Президента України, тоді як не бажають брати такої участі 23% (на 6% більше, ніж у травні цього року). Решта респондентів щодо своєї участі ще не визначилася. Серед регіонів істотно відрізняється Донбас, де 36% опитаних не мають наміру брати участь у виборах.
- Основний аргумент відмови від участі у виборах – відсутність кандидата, за якого варто було б проголосувати (так вважають 30% тих, хто не має наміру брати участь у виборах). Особливо виражений цей мотив на Заході (52%) та на Донбасі (52%). У цьому питанні регіон Донбасу істотно відрізняється від решти: основною причиною відмови від виборів у мешканців цього регіону є невіра, що вибори будуть проведені чесно (62% серед тих, хто не має наміру голосувати) та взагалі відсутність інтересу до політики (42%).
- Серед кандидатів на президентську посаду останнім часом суттєво зріс рейтинг Юлії Тимошенко: серед респондентів, які мають намір брати участь у виборах – з 13,3% у травні до 17,8% у серпні. Далі йдуть Анатолій Гриценко – 8,4%, Петро Порошенко – 7,9%, Вадим Рабінович – 6,7%, Юрій Бойко – 6,4%, Володимир Зеленський – 6,1%, Олег Ляшко – 5,8%, Святослав Вакарчук – 5,6%. Істотно менший відсоток зібрав вибір «інший кандидат» – із 9,7% у травні до 3,7% у серпні. Існують певні відмінності у підтримці кандидатів у різних регіонах. Два кандидати – Юлія Тимошенко та Петро Порошенко мають підтримку майже в усіх регіонах України (Порошенко – за винятком Сходу). Анатолія Гриценка, Святослава Вакарчука підтримують переважно на Заході і в Центрі, а Вадима Рабіновича та Юрія Бойка – на Півдні, Сході та Донбасі). Олег Ляшко має кращі результати у Центрі та на Півдні, а Володимир Зеленський – на Півдні та Донбасі. Помітна тенденція більшої підтримки Бойка, Рабіновича та Тимошенко серед старших вікових груп, а Вакарчука та Зеленського – серед молоді.
- Лише 37% виборців вважають свій вибір певного кандидата остаточним, ще 47% відповіли, що віддають перевагу певному кандидату зараз, але ще можуть і передумати, а для 11% все може ще змінитися. В жодного кандидата частка стійких прихильників не переважає половини від потенційних голосуючих. Найбільшим цей показник є у Рабіновича (50%), Тимошенко (46%), Бойка (45%) та Гриценка (42%), дещо нижчий – у Ляшка (37%), Порошенка (36%) та Вакарчука (33%), а у Зеленського відсоток остаточно визначених прихильників становить лише 16%.

- Серед чинників, які найбільше впливають на вибір кандидата, найбільш вагомими були визнані: особисті якості кандидата (57%), попередня діяльність (43%) та програма і пропозиції (40%).
- Щодо до мотивів вибору певного кандидата, головними виступають два, які наявні у виборців майже усіх кандидатів: привабливість особистості кандидата (значимий мотив для 36% виборців) та близькість ідей та пропозицій кандидата (теж 36%). А от решта мотивів вибору різна щодо різних кандидатів: щодо Юлії Тимошенко значимим для її виборців є те, що вона «бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни (35%); той самий мотив спрацьовує і для виборців Олега Ляшка (32%). Для виборців Вадима Рабіновича, Юрія Бойка та Анатолія Гриценка важливим є те, що ці кандидати зможуть забезпечити мир на Донбасі (34% серед виборців Рабіновича, 34% серед виборців Гриценка і 31% – серед виборців Бойка). Для виборців Бойка важливим є й те, що він належить до партії, яку вони підтримують (32%). Святослав Вакарчук і Володимир Зеленський приваблюють своїх виборців перш за все як особистості (половина електорату обох кандидатів), третина їхніх виборців вбачають у них «свіжу кров», якої так потребує нинішня влада, а щодо Зеленського є й сподівання, що він «дбатиме про таких людей, як я». Найбільше відрізняються від решти мотиви голосування за Петра Порошенка: його виборці цінують його за вже зроблене для України (33%) і за те, що його поважають у світі (25%).
- Більшість громадян (71%) підтримують проведення публічних дебатів між найбільш рейтинговими кандидатами: 38% вважають участь у таких дебатах обов'язковою і ще 34% – бажаною. У будь-якому разі дивитимуться такі дебати 28% українців і ще 44% – якщо такі дебати будуть цікавими.
- Найбільш цікаві п'ять тем для дебатів виявилися такі: «Як досягти миру на Донбасі? Як домогтися звільнення окупованих територій Донбасу та їх інтеграції в Україну?» (44%); «Які проблеми країни кандидат в Президенти вирішуватиме в першу чергу, якщо буде обраний Президентом?» (41%); «Програма розвитку України на роки свого президентства та на більш далеку перспективу» (36%); «Як домогтися зростання рівня життя українців?» (35%); «Як подолати корупцію в Україні?» (33%).
- У чесність президентських виборів вірить лише 17% українців, ще 40% певні, що вибори будуть не дуже чесними, а 29% певні, що вибори будуть не чесними зовсім.
- У зміну ситуації на краще внаслідок президентських виборів вірить 34% громадян, майже стільки ж – 30% – певні, що нічого не зміниться, проте лише 11% прогнозують зміну ситуації на гірше.
- Рівень потенційної готовності до участі у виборах до Верховної Ради України приблизно такий самий, як щодо виборів Президента (68%), тоді як 23% опитаних не налаштовані брати участь у виборах. Основні причини відмови від участі у виборах – не бачать, за кого голосувати (19%) і невіра у чесність виборів (17%). Найбільше сумнівів у чесності парламентських виборів на Донбасі, де 59% опитаних не вірять у чесність виборів, та у Східному регіоні (46%).
- Серед політичних партій найбільше голосів тих, хто піде на вибори, отримали б партія «Батьківщина» (18,5%). Далі йдуть: партія «Громадянська позиція» (9,4%), партія «За Життя» (8,7%), Блок Петра Порошенка «Солідарність» (7,7%), партія «Опозиційний блок» (7,1%), Радикальна Партія Олега Ляшка (6,4%), партія «Слуга народу» (6,4%). Є шанс здолати виборчий бар'єр у Об'єднання «Самопоміч» (4,1%).
- Так само, як у випадку з вибором Президента, не більше половини з тих, хто обрав певну партію, зробив остаточний вибір. Найбільш стійкий електорат має «Опозиційний блок» (51%), партія «За життя» (47%) та «Батьківщина» (43%). Дещо менше стійких прихильників у партії «Громадянська позиція» (39,5%), Радикальної партії Олега Ляшка (37%), Партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (32%). А серед електорату партії «Слуга народу» остаточно визначеними визнали себе лише 23% її виборців.

- Регіонально відносно рівномірно розподілена підтримка партії «Батьківщина», партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (за винятком Сходу, де результат відчутно нижчий) та Радикальної партії Олега Ляшка (за винятком Донбасу, де підтримка менша). Натомість популярність партії «Громадянська позиція» істотно більша на Заході і в Центрі, а партій «Опозиційний блок» та «За життя!», навпаки – на Півдні, Сході та на Донбасі.
- Партії «Опозиційний блок», «Батьківщина» та «За життя» більше схильні підтримувати виборці старшого віку, а от серед виборців у віці до 30 років найбільшу підтримку має партія «Слуга народу».
- Переважна більшість громадян (41%) вважають, що наступні вибори до Верховної Ради мають відбуватися за пропорційною системою з відкритими списками. Принципово, що перевагу цій виборчій системі надають виборці усіх політичних сил. Нинішню виборчу систему підтримують 15%, чисто мажоритарну – 16,5%, а чисто пропорційну – 5%.
- **В Україні вже стабільно немає жодного політичного лідера, довіра до якого переважала б над недовірою.** Найбільш негативний баланс довіри-недовіри у Юрія Луценка (–78%), Олександра Турчинова (–77%), Андрія Парубія (–77%), Віктора Медведчук (–74%), Міхеїла Саакашвілі (–73%). Далі за рівнем негативу йдуть: Петро Порошенко (баланс довіри-недовіри –68%), Віталій Кличко (–68%), Олег Ляшко (–68%), Юрій Бойко (–60%), Володимир Гройсман (–59%), Вадим Рабінович (–55%), Андрій Садовий (–51%), Юлія Тимошенко (–46%). Відносно кращим є рівень баланс довіри/недовіри до Святослава Вакарчука (–12%), Володимира Зеленського (–25%) та Анатолія Гриценка (–25%).
- Більшість громадян (66%) вважають, що Україні потрібні нові політичні лідери, не бачать такої потреби 25%. Конкретних осіб як нових політичних лідерів бачать 29%. У відкритому запитанні, коли респондентів просили назвати прізвище нового бажаного лідера, вже стабільно вирізняються три лідери: Святослав Вакарчук (8%), Володимир Зеленський (6%) та Євген Мураєв (6%).
- Більшість громадян – 54% – схвально ставляться до перспективи висунення на вибори до Верховної Ради громадських активістів, несхвально – 21%. Основна причина такої підтримки – сподівання, що громадські активісти зможуть внести позитивні зміни у діяльність Верховної Ради (30%), ще 22% певні, що саме так, через громадську активність, і має оновлюватися Верховна Рада. Негативне ставлення до перспективи громадських активістів йти на вибори до Верховної Ради пов'язане з побоюванням, що нові депутати в Верховній Раді зіпсуються і стануть, як старі (11,5%), та з переконанням, що більше користі громадські активісти принесуть у громадському секторі, а у Верховній Раді нічого змінити не зможуть (10%).
- Загалом лише 14% населення вважають, що громадські організації не мають брати ніякої участі у виборах. Основна діяльність громадських організацій у виборах, на думку громадян, має полягати в першу чергу у тому, щоб надавати виборцям об'єктивну інформацію про кандидатів та партії (32%), стежити за чесністю виборчої кампанії, фіксувати порушення (32%), у разі виявлення порушень звертатися до суду (17%), формулювати найбільш важливі для виборців питання і вимагати від партій та кандидатів відповідей (26%), бути спостерігачами у день виборів (26%), аналізувати програми та пропозиції кандидатів та партій (22%), домагатися проведення публічних дебатів між кандидатами та партіями з важливих проблем (19%).
- Громадяни України не підтримують ані «чисто» парламентську форму правління (11%), ані «чисто» президентську (15%). Натомість явна більшість – 56% – віддають перевагу «змішаним» формам правління: або парламентсько-президентській (30%) або президентсько-парламентській (26%).

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Якщо говорити в цілому, як Ви вважаєте, події в Україні розвиваються у правильному чи неправильному напрямках?

1. У правильному напрямі	11,1
2. У неправильному напрямі	72,5
3. Важко відповісти	16,4

Чи маєте Ви намір брати участь у виборах Президента України? ОДНА ВІДПОВІДЬ.

1. Упевнений(на), що взяв(ла) би участь	38,0
2. Скоріше за все, взяв(ла) би участь	32,0
3. Скоріше за все, не брав(ла) би участі	8,3
4. Упевнений(на), що не брав(ла) би участі	14,5
5. Важко сказати напевно, ще не вирішив(ла)	7,3
6. Не відповіли (НВ)	0,1

Якщо Ви не збираєтесь брати участь у виборах Президента України, то чому? МОЖЛИВІ КІЛЬКА ВІДПОВІДЕЙ (% тих, хто не збирається брати участь у виборах)

У мене не буде такої можливості (проживаю не за місцем реєстрації, у день голосування буду зайнятий тощо)	5,1
Мені байдужі ці вибори, бо моє життя від них аж ніяк не залежить	12,3
Я не бачу жодного кандидата, за якого варто було б голосувати	30,0
Вибори нічого не змінять, бо Президент насправді нічого не вирішує	11,7
Мене взагалі не цікавить політика	11,1
Не вірю, що вибори будуть проведені чесно	16,5
Інше	0,8
Важко сказати	0,7

Якби наступної неділі відбувалися вибори Президента України, то за кого би Ви проголосували?
(ОДНА ВІДПОВІДЬ)

	<i>Серед усіх опитаних</i>	<i>Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах</i>
1. Роман Безсмертний	0,6	0,7
2. Інна Богословська	0,4	0,4
3. Юрій Бойко	4,8	6,4
4. Святослав Вакарчук	4,3	5,6
5. Анатолій Гриценко	6,0	8,4
6. Володимир Гройсман	2,2	2,7
7. Володимир Зеленський	5,1	6,1
8. Олег Ляшко	4,5	5,8
9. Валентин Наливайченко	0,8	1,1
10. Роман Насіров	0,1	0,1
11. Петро Порошенко	5,8	7,9
12. Вадим Рабінович	5,3	6,7
13. Надія Савченко	0,7	0,9
14. Андрій Садовий	2,0	2,6
15. Петро Симоненко	0,6	0,8
16. Сергій Тарута	0,4	0,5
17. Юлія Тимошенко	13,9	17,8
18. Микола Томенко	0,3	0,4
19. Олег Тягнибок	1,2	1,7
20. Віктор Чумак	0,3	0,5
21. Олександр Шевченко	1,9	2,6
22. Дмитро Ярош	0,7	0,9
23. Інший політик	3,2	3,9
24. Не брав би участь у виборах	18,2	-
25. Важко відповісти	16,8	15,5

Наскільки Ваш вибір кандидата остаточний? % тих, хто назвав конкретного кандидата

1 – Так, вибір остаточний, і я його вже не зміню	37,4
2 – Зараз віддаю перевагу цьому кандидату, але можу й передумати	46,8
3 – Ні, мій вибір не остаточний, все може змінитися	13,3
НВ	2,4

Наскільки вибір кандидата остаточний?

	Так, вибір остаточний, і я його вже не зміню	Зараз віддаю перевагу цьому кандидату, але можу й передумати	Ні, мій вибір не остаточний, все може змінитися	Не відповіли
Юрій Бойко	44,7	40,8	10,4	4,1
Святослав Вакарчук	32,9	50,9	14,9	1,3
Анатолій Гриценко	42,1	43,2	13,1	1,6
Володимир Зеленський	16,4	56,4	20,4	6,8
Олег Ляшко	37,5	52	9,3	1,2
Петро Порошенко	36,3	50,1	12,6	0,9
Вадим Рабінович	49,5	37,2	9,3	4
Юлія Тимошенко	46,2	42,1	11	0,7

Голосування за кандидатів залежно від віку

	18-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60 років і старші
Юрій Бойко	1,4	3,1	4,4	6	8,2
Святослав Вакарчук	9,1	7	2,8	1,9	1,1
Володимир Зеленський	9,5	7	4,6	3,8	1,2
Петро Порошенко	5,6	5,8	7,3	6,4	4,7
Вадим Рабінович	2,8	2,3	5,2	8,2	7,6

Юлія Тимошенко	6,4	10,9	14,3	16,5	20,2
----------------	-----	------	------	------	------

А чому Ви вирішили проголосувати саме за цього кандидата? Оберіть не більше 5 варіантів
(% до тих, хто назвав конкретного кандидата)

Цей кандидат зможе забезпечити мир на Донбасі	21,4
Мені близькі ідеї та пропозиції цього кандидата	36,0
Цей кандидат мене приваблює як особистість	36,4
Цей кандидат належить до партії, яку я підтримую	13,2
Цей кандидат має найкращу стратегію майбутнього розвитку країни	19,5
Цей кандидат має найкращу команду професіоналів, здатних забезпечити розвиток і порядок у державі	14,7
Цей кандидат бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни	26,0
Цей кандидат зможе здолати корупцію і домогтися покарання корупціонерів	18,1
Цей кандидат дбатиме про таких людей, як я	16,7
Цей кандидат вже багато зробив для України	11,6
Цей кандидат зможе домогтися вступу України до НАТО та зробити істотні кроки на шляху європейської інтеграції	6,5
Цей кандидат зможе об'єднати громадян всіх регіонів і подолати розкол України	12,4
Цей кандидат зможе мати більшість у майбутній Верховній Раді, отже, зможе впливати на її рішення	6,1
Цього кандидата поважають у світі	7,9
Цей кандидат зможе протистояти агресії Росії та забезпечити незалежність України та її безпеку	6,6
Цей кандидат зможе повернути Крим в Україну	3,9
Цей кандидат найменше замішаний у корупції та інших непорядних вчинках	8,4
Цей кандидат зможе налагодити стосунки з Росією	4,1
Цей кандидат – це "свіжа кров", якої так потребує нинішня влада	8,0
Просто за цього кандидата я голосую постійно	3,2
Цей кандидат забезпечить зняття депутатської недоторканості та ліквідацію депутатських привілеїв	3,7
Вважаю цього кандидата «меншим злом» у порівнянні з іншими	12,0
Інші причини	2,5
Важко відповісти	0,4

Переважна мотивація голосування за кандидатів

Юрій Бойко	<p>Близькість ідей та пропозицій (42%)</p> <p>Приваблює як особистість (31%)</p> <p>Забезпечення миру на Донбасі (45%)</p> <p>Належність до партії, яку підтримую (32%)</p>
Вадим Рабінович	<p>Близькість ідей та пропозицій (41%)</p> <p>Забезпечення миру на Донбасі (34%)</p> <p>Бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни (32%)</p>
Святослав Вакарчук	<p>Приваблює як особистість (52%)</p> <p>Близькість ідей та пропозицій (27%)</p> <p>Цей кандидат – це "свіжа кров" (27%)</p>
Володимир Зеленський	<p>Приваблює як особистість (48%)</p> <p>Цей кандидат – це "свіжа кров" (32%)</p> <p>Дбатиме про таких людей, як я (25%)</p> <p>"Менше зло" у порівнянні з іншими (23%)</p>
Анатолій Гриценко	<p>Близькість ідей та пропозицій (49%)</p> <p>Приваблює як особистість (38%)</p> <p>Забезпечення миру на Донбасі (34%)</p>
Олег Ляшко	<p>Близькість ідей та пропозицій (49%)</p> <p>Приваблює як особистість (38%)</p> <p>Бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни (32%)</p>
Юлія Тимошенко	<p>Приваблює як особистість (39%)</p> <p>Близькість ідей та пропозицій (35%)</p> <p>Бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни (35%)</p>

Петро Порошенко	Близькість ідей та пропозицій (28%)
	Вже багато зробив для України (33%)
	Цього кандидата поважають у світі (25%)

А що найбільше вплине на Ваш вибір кандидата? (азначте усе, що вважаєте за потрібне)

1 – попередня діяльність	42,7
2 – особисті якості	57,0
3 – програма та пропозиції	39,7
4 – виступи в публічних дебатах	17,8
5 – наявність компромату	6,6
6 – команда соратників	14,2
7 – публікації у ЗМІ	7,7
8 – наочна агітація, плакати	4,1
9 – поради людей, яким я довіряю	11,7
10 – інше	0,7
11 – важко сказати	7,8

Як Ви вважаєте, чи повинні основні, найбільш рейтингові кандидати в Президенти брати участь у публічних дебатах між собою, зокрема на телебаченні?

1 – так, обов'язково	37,9
2 – так, бажано, хоч не обов'язково	33,9
3 – це зовсім не потрібно	18,7
4 – важко сказати	9,5

А якщо такі дебати відбудуться, чи будете Ви їх дивитися?

1 – так, обов’язково, у будь-якому разі	28,0
2 – так, якщо вони будуть цікавими і змістовними	44,4
3 – ні	19,8
4 – важко сказати	7,8

Які теми таких дебатів були б найбільш цікавими? Зазначте не більше 5-ти

1. Програма розвитку України на роки свого президентства та на більш далеку перспективу	35,8
2. Які проблеми країни кандидат в Президенти вирішуватиме в першу чергу, якщо буде обраний Президентом?	40,6
3. Як досягти миру на Донбасі? Як домогтися звільнення окупованих територій Донбасу та їх інтеграції в Україну?	43,9
4. Як повернути Крим?	16,3
5. Як подолати корупцію в Україні?	33,6
6. Як домогтися зростання економіки?	30,0
7. Перспективи вступу України до НАТО	6,3
8. Перспективи вступу України до ЄС	6,8
9. Як зробити медицину доступною для громадян?	29,8
10. Якою має бути освітня реформа?	7,7
11. Як зупинити міграцію з України?	14,8
12. Що робити з олігархами?	12,9
13. Як домогтися зростання рівня життя українців?	34,8
14. Кадрова політика: кого кандидат в Президенти планує призначити на ключові посади у разі свого обрання?	9,2
15. Зовнішньополітичні орієнтації: в якому напрямі рухатися Україні – до європейської інтеграції чи до Росії та країн СНД?	7,7
16. Як бачить кандидат у Президенти найкращу систему і структуру органів управління в Україні?	6,5
17. Які зміни треба внести до Конституції України?	4,9
18. Інші теми	1,0
19. Важко відповісти	11,3

Як Ви вважаєте, наскільки чесними будуть наступні вибори Президента України?

1. Цілком чесними	1,9
2. Переважно чесними	15,1
3. Не дуже чесними	40,1
4. Зовсім не чесними	28,6
5. Важко відповісти	14,3

Як Ви вважаєте, як наступні вибори Президента України змінять ситуацію в країні?

1. Ситуація суттєво зміниться на краще	4,8
2. Ситуація трохи зміниться на краще	29,4
3. Ситуація трохи зміниться на гірше	5,5
4. Ситуація суттєво зміниться на гірше	5,6
5. Нічого не зміниться	30,1
6. Важко відповісти	24,5

А чи збираєтесь Ви брати участь у виборах до Верховної Ради України? *ОДНА ВІДПОВІДЬ.*

1. Упевнений(на), що взяв(ла) би участь	35,4
2. Скоріше за все, взяв(ла) би участь	32,2
3. Скоріше за все, не брав(ла) би участі	8,9
4. Упевнений(на), що не брав(ла) би участі	14,7
5. Важко сказати напевно, ще не вирішив(ла)	8,6
6. НВ	0,2

Якщо Ви не збираєтесь брати участь у виборах до Верховної Ради, то чому? *МОЖЛИВІ КІЛЬКА ВІДПОВІДЕЙ* (% тих, хто не збирається брати участь у виборах)

1. У мене не буде такої можливості	4,4
2. Мені байдужі ці вибори, бо моє життя від них аж ніяк не залежить	9,8
3. Я не бачу жодного кандидата/партії, за яких варто було б голосувати	19,0
4. Вибори нічого не змінять, бо Верховна Рада насправді нічого не вирішує	8,6
5. Мене взагалі не цікавить політика	5,6
6. Не вірю, що вибори будуть проведені чесно	17,0
7. Інше	0,9
8. Важко сказати	0,2

16. Якщо б вибори до Верховної Ради відбулися в наступну неділю, за яку політичну партію Ви проголосували б? ОДНА ВІДПОВІДЬ

	<i>Серед усіх опитаних</i>	<i>Серед тих, хто має намір взяти участь у виборах</i>
1. Аграрна партія України (В. Скоцик)	1,3	1,8
2. Партія "Громадська платформа Надії Савченко" (Н.Савченко)	1,0	1,2
3. Партія "Громадський Рух "Народний Контроль" (Д.Добродомов)	0,4	0,5
4. Партія "Громадянська позиція" (А.Гриценко)	6,6	9,4
5. Партія "Народний Фронт" (А.Яценюк)	0,1	0,2
6. Партія "Об'єднання "Самопоміч" (А.Садовий)	3,0	4,1
7. Партія "Опозиційний блок" (Ю.Бойко)	5,5	7,1
8. Партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода» (О.Тягнибок)	2,1	2,9
9. Партія «Національний корпус» (А.Білецький)	0,1	0,1
10. Партія "Правий Сектор" (А.Тарасенко)	0,2	0,2
11. Народний Рух України (В. Кривенко)	0,2	0,2
12. Партія “Ліва Опозиція” (Комуністична партія України та Прогресивна Соціалістична Партія України) (П.Симоненко, Н.Вітренко)	0,7	0,8
13. Партія “Українське об'єднання патріотів – УКРОП” (Д.Борисенко, Б.Філатов)	0,7	0,9
14. Партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»	5,7	7,7

15. Партія «Відродження» (В.Бондар)	0,1	0,2
16. Партія «Наш Край» (Ю.Гранатуров)	0,1	0,2
17. Партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» (Ю.Тимошенко)	13,9	18,5
18. Партія «Сила людей» (Ю.Бова)	0,0	0,0
19. Партія «Сильна Україна» (С.Тігіпко)	0,3	0,3
20. Соціал-демократична партія (С.Каплін)	0,2	0,3
21. Радикальна Партія Олега Ляшка	4,7	6,4
22. Народна партія (В.Литвин)	0,0	0,0
23. Політична партія «Демократичний Альянс» (В.Гацько, В.Пташнік)	0,2	0,3
24. Політична партія «Громадський рух «Хвиля» (В.Чумак, В.Касько, Н.Новак)	0,1	0,1
25. Партія «Державницька ініціатива Яроша» (Д.Ярош)	0,4	0,7
26. Політична партія «За Життя» (В.Рабінович, Є.Мураєв)	6,1	8,7
27. Партія «Основа» (С.Тарута)	0,4	0,6
28. Партія «Рух нових сил» (М.Саакашвілі)	0,2	0,2
29. Партія «Слуга народу» (І. Баканов, В. Зеленський)	5,2	6,9
30. Партія «Справедливість» (В.Наливайченко)	0,8	1,2
31. Інша партія	3,8	4,8
32. НЕ БРАВ БИ УЧАСТІ У ВИБОРАХ	18,6	-
33. ВАЖКО СКАЗАТИ /ВІДМОВА ВІДПОВІДАТИ	17,3	13,5

17. Наскільки остаточний Ваш вибір партії? (% тих, хто назвав конкретну партію)

1 – Так, вибір остаточний, і я його вже не зміню	38,5
2 – Зараз віддаю перевагу цій партії, але можу й передумати	46,6
3 – Ні, мій вибір не остаточний, все може змінитися	14,0
Не відповіли	0,8

Наскільки остаточний вибір партії?

	Вибір остаточний,	Зараз віддаю перевагу цій	Ні, мій вибір не остаточний,	Не відповіли
--	----------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------

	і я його вже не зміню	партії, але можу й передумати	все може змінитися	
Партія "Громадянська позиція" (А.Гриценко)	39,5	50,3	10,2	0
Партія "Опозиційний блок" (Ю.Бойко)	51,5	40,3	7,4	0,8
Партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»	32	52,6	15,3	0
Партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» (Ю.Тимошенко)	42,9	47	9,9	0,2
Радикальна Партія Олега Ляшка	37,2	47,2	15,5	0
Політична партія «За Життя» (В.Рабінович, Є.Мураєв)	47,1	34	15,1	3,8
Партія «Слуга народу» (І. Баканов, В. Зеленський)	23,1	54,6	21,3	1

А чому Ви схильні проголосувати саме за цю партію ? Оберіть, будь ласка, не більше двох причин. НЕ БІЛЬШЕ ДВОХ ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ (% тих, хто назвав конкретну партію)

Мені подобаються їхні ідеї та пропозиції	47,9
Мені подобаються їхні лідери	44,0
Ця партія має добрі шанси здолати 5%-й бар'єр	10,8
Ця партія виражає інтереси таких людей, як я	19,6
Цю партію підтримують авторитетні для мене люди	7,1
Я за цю партію вже голосував на попередніх виборах, і вона мене не розчарувала	9,9
Ця партія нова, а в політиці потрібне оновлення	7,8
У цій партії є люди, яких я хотів би підтримати	10,3
Принаймні у порівнянні з іншими ця партія є «меншим злом»	15,0
Загалом я обрав цю партію випадково	1,3
Інше	0,1
ВАЖКО СКАЗАТИ	0,9

За якою виборчою системою мали б відбуватися наступні вибори до Верховної Ради?

1. За пропорційною системою, коли усі депутати обираються за партійними списками, які формують партії	5,1
2. За пропорційною системою із «відкритими» списками, коли виборці можуть голосувати не лише за партію, а й за окремих кандидатів зі списку, що визначає порядок їх проходження до Верховної Ради	40,8
3. За мажоритарною системою, коли всі депутати обираються в округах	16,5
4. За такою, як зараз – половина депутатів обирається за списком, половина – в округах	14,7
5. Важко відповісти	22,8

Наскільки Ви довіряєте наступним політикам і громадським діячам? (%)

	Зовсім не довіряю	Скоріше не довіряю	Скоріше довіряю	Повністю довіряю	Не знаю такого	Важко відповісти	Баланс довіри-недовіри
Юрій Бойко	48,2	26,8	11,5	3,3	5,4	4,7	-60.2
Святослав Вакарчук	25,9	21,7	29,6	5,7	3,3	13,9	-12.3
Анатолій Гриценко	25,9	29,2	26,8	5,3	4,7	8,1	-23.0
Володимир Гройсман	40,6	35,3	14,1	2,8	0,6	6,5	-59.0
Володимир Зеленський	27,7	27,3	25,1	5,1	1,9	12,8	-24.8
Віталій Кличко	47,0	33,3	11,4	0,8	0,5	6,9	-68.1
Юрій Луценко	54,9	29,9	6,2	0,8	1,5	6,6	-77.8
Олег Ляшко	47,6	33,3	10,1	2,9	0,4	5,8	-67.9
Віктор Медведчук	54,6	24,3	4,3	1,0	9,1	6,7	-73.6
Андрій Парубій	54,0	29,2	6,1	0,5	3,8	6,4	-76.6
Петро Порошенко	54,0	27,0	9,6	3,0	0,2	6,2	-68.4
Вадим Рабінович	43,6	27,5	11,8	3,8	6,7	6,6	-55.5
Міхеїл Саакашвілі	56,0	25,4	7,4	1,1	1,4	8,8	-72.9
Андрій Садовий	37,5	30,5	14,5	2,1	6,1	9,3	-51.4
Юлія Тимошенко	41,9	27,9	16,2	7,8	0,1	6,1	-45.8
Олександр Турчинов	55,0	27,9	6,1	0,6	3,5	6,9	-77.2

Яка форма правління, на Вашу думку, є найбільш прийнятною для України? ОДНА ВІДПОВІДЬ

1. Президентська , коли Президент є главою держави, може призначати і звільняти Прем'єр-міністра та уряд і визначає всю політику держави.	15,3
2. Президентсько-парламентська , в якій уряд призначається Президентом за згоди Верховної Ради та може бути звільнений і Президентом, і Верховною Радою, а більшість державної влади зосереджено в руках Президента.	26,1
3. Парламентсько-президентська , за якої уряд призначається Верховною Радою за згоди Президента та може бути звільнений лише Верховною Радою, і більшість державної влади зосереджено в руках Прем'єр-міністра.	29,8
4. Парламентська , за якої уряд призначається і звільняється Верховною Радою, а посада Президента або скасовується взагалі, або його обирають у парламенті.	11,0
5. Важко сказати	17,7

Дайте відповідь, будь ласка, на такі запитання:

(Дайте одну відповідь, що найбільше підходить по кожному рядку)

	Ні	Важко сказати	Так
Чи є сьогодні в Україні політичні лідери, які могли б ефективно керувати країною?	34,9	22,6	42,5
Чи є серед існуючих на теперішній час в Україні політичних партій і рухів такі, яким можна довірити владу?	35,7	24,2	40,1

Як Ви вважаєте, чи потрібні Україні нові політичні лідери (тобто такі політики, які ще не були при владі)?

	травень 2013 р.	березень 2014 р.	грудень 2016 р.	грудень 2017 р.	травень 2018 р.	серпень 2018 р.
Так, потрібні	49,1	70,5	61,8	66,7	62,1	66,2
Ні, цілком достатньо тих, що вже є	37,1	16,9	27,5	22,0	26,9	24,9
Важко сказати	13,8	12,6	10,7	11,4	11,0	8,8

Чи бачите Ви когось в якості нових політичних лідерів?

Так	28,9
Ні	70,3
НВ	0,8

А чи можете Ви назвати, кого саме Ви бачите у якості нових політичних лідерів? (не більше 5-ти прізвищ) Наведено прізвища лише тих політичних лідерів, яких назвали не менше 0,5% серед усіх опитаних.

Святослав Вакарчук	7,9
Володимир Зеленський	6,3
Євген Мураєв	4,2
Олександр Шевченко	2,4
Анатолій Гриценко	2,0
Юлія Тимошенко	1,2
Вадим Рабінович	1,1
Валентин Наливайченко	0,7
Михайло Добкін	0,7
Надія Савченко	0,7
Андрій Садовий	0,6
Роман Безсмертний	0,6
Дмитро Співак	0,6
Віктор Чумак	0,5
Олег Ляшко	0,5
Немає таких	6,5
Важко відповісти	17,2
Не відповіли	47,6

Як Ви ставитеся до висунення на вибори до Верховної Ради громадських активістів? (можна обрати кілька відповідей)

1. Позитивно, вони зможуть внести позитивні зміни у діяльність Верховної Ради	30,3
2. Негативно, бо нічого вони не змінять, і краще залишалися б у громадському секторі	9,8
3. Позитивно, бо саме так, через громадську активність, і має оновлюватися Верховна Рада	22,4
4. Негативно, бо певен, що й ці нові депутати скоро зіпсуються, і стануть, як старі	11,4
5. Позитивно з іншої причини	0,8
6. Негативно з іншої причини	0,5
7. Ставлюся до цього байдуже	11,5

8. Я про них взагалі нічого не знаю	18,5
9 – Важко сказати	7,3

Загалом, яку роль мають відігравати на виборах громадські організації? Зазначте усе, що вважаєте за потрібне

1 – Аналізувати програми та пропозиції кандидатів та партій	22,1
2 – Формулювати найбільш важливі для виборців питання і вимагати від партій та кандидатів відповідей	26,3
3 – Домагатися проведення публічних дебатів між кандидатами та партіями з важливих проблем	18,9
4 – Надавати виборцям об'єктивну інформацію про кандидатів та партії	32,0
5 – Стежити за чесністю виборчої кампанії, фіксувати порушення	31,6
6 – У разі виявлення порушень звертатися до суду	17,4
7 – Публічно підтримувати певного кандидата чи партію	4,2
8 – Разом зі спеціалістами-соціологами організувати незалежні від політиків соціологічні опитування	13,9
9 – Бути спостерігачами у день виборів	26,0
10 – Висувати своїх представників на президентських виборах	6,2
11 – Висувати своїх представників на парламентських виборах	7,9
12 – Давати інформацію про вибори та кандидатів у ЗМІ	14,5
13 – Інше (що?)	0,2
14 – Вважаю, що громадські організації взагалі не мають брати ніякої участі у виборах	14,0
15 – Важко сказати	14,6

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ: РЕГІОНАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ

ЯКЩО ГОВОРИТИ В ЦІЛОМУ, ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ПОДІЇ В УКРАЇНІ РОЗВИВАЮТЬСЯ У ПРАВИЛЬНОМУ ЧИ НЕПРАВИЛЬНОМУ НАПРЯМАХ?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
У правильному напрямі	9,9	14,1	5,2	10,8	9,7
У неправильному напрямі	73,0	69,6	74,8	76,0	71,9
Важко відповісти	17,1	16,3	20,0	13,1	18,4

ЧИ МАЄТЕ ВИ НАМІР БРАТИ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Упевнений(на), що взяв(ла) би участь	41,7	38,3	36,8	36,8	28,2
Скоріше за все, взяв(ла) би участь	32,6	35,3	31,9	25,6	30,3
Скоріше за все, не брав(ла) би участі	5,4	8,4	7,1	10,4	14,1
Упевнений(на), що не брав(ла) би участі	14,1	12,8	13,9	16,4	21,7
Важко сказати напевно, ще не вирішив(ла)	6,2	5,3	10,4	10,9	5,7

ЯКЩО ВИ НЕ ЗБИРАЄТЕСЬ БРАТИ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ТО ЧОМУ?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
У мене не буде такої можливості (проживаю не за місцем реєстрації, у день голосування буду зайнятий тощо)	10,5	9,1	3,7	2,3	7,6
Мені байдужі ці вибори, бо моє життя від них аж ніяк не залежить	22,0	22,6	12,7	13,7	4,3
Я не бачу жодного кандидата, за якого варто було б голосувати	51,5	40,0	46,8	27,2	51,3
Вибори нічого не змінять, бо Президент насправді нічого не вирішує	10,2	13,4	24,4	21,1	8,6
Мене взагалі не цікавить політика	6,7	16,4	20,0	14,3	42,8
Не вірю, що вибори будуть проведені чесно	16,2	20,5	30,7	29,6	62,4
Інше	2,3	0,7	2,5	0,0	4,3
Важко сказати	5,8	8,4	11,3	22,2	0,0

ЯКБИ НАСТУПНОЇ НЕДІЛІ ВІДБУВАЛИСЯ ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ТО ЗА КОГО ВИ ПРОГОЛОСУВАЛИ БИ? (% до всіх респондентів)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Роман Безсмертний	0,2	1,1	0,3	0,2	0,0
Інна Богословська	0,2	0,4	0,3	0,2	0,9
Юрій Бойко	0,9	2,8	6,7	10,6	8,8
Святослав Вакарчук	6,8	5,8	1,4	1,8	0,0
Анатолій Гриценко	10,4	6,1	3,4	3,4	1,9
Володимир Гройсман	1,6	4,1	1,1	0,7	0,0
Володимир Зеленський	3,5	5,3	7,1	4,5	7,4
Олег Ляшко	3,9	5,2	4,7	4,2	2,2
Валентин Наливайченко	0,5	1,1	1,7	0,4	0,0
Роман Насіров	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Петро Порошенко	7,4	6,4	5,4	3,2	5,9
Вадим Рабінович	0,7	3,3	9,2	9,5	13,9
Надія Савченко	0,0	0,7	0,7	1,1	2,1
Андрій Садовий	4,2	1,7	1,0	1,2	0,9
Петро Симоненко	0,5	0,3	0,7	0,8	2,6
Сергій Тарута	0,0	0,6	0,0	0,0	2,6
Юлія Тимошенко	14,9	15,8	10,9	12,5	9,1
Микола Томенко	0,0	0,3	1,1	0,0	0,9
Олег Тягнибок	1,9	1,8	0,3	0,0	0,9
Віктор Чумак	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0
Олександр Шевченко	4,0	1,0	2,4	1,1	0,0
Дмитро Ярош	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0
Інший політик	0,7	1,6	7,8	6,4	1,9
Не брав би участь у виборах	16,4	17,9	17,6	18,0	29,8
Важко відповісти	20,1	15,1	15,4	19,6	8,3

Наскільки Ваш вибір кандидата остаточний? (% від тих респондентів, які визначилися з вибором кандидата)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, вибір остаточний, і я його вже не зміню	38,7	36,8	39,9	37,0	31,9
Зараз віддаю перевагу цьому кандидату, але можу й передумати	46,1	48,4	40,2	45,7	56,3
Ні, мій вибір не остаточний, все може змінитися	13,3	12,7	15,7	15,0	7,8
Не відповіли	1,9	2,1	4,1	2,3	4,0

А чому Ви вирішили проголосувати саме за цього кандидата?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цей кандидат зможе забезпечити мир на Донбасі	19,0	22,4	15,5	19,8	42,0
Мені близькі ідеї та пропозиції цього кандидата	39,0	35,0	41,4	30,3	38,9
Цей кандидат мене приваблює як особистість	45,8	33,1	39,9	28,8	38,6
Цей кандидат належить до партії, яку я підтримую	8,6	12,5	16,7	19,6	9,8
Цей кандидат має найкращу стратегію майбутнього розвитку країни	20,0	17,7	23,2	19,6	23,6
Цей кандидат має найкращу команду професіоналів, здатних забезпечити розвиток і порядок у державі	13,4	11,0	22,5	19,7	14,7
Цей кандидат бачить реальні шляхи подолання економічної кризи і забезпечення економічного піднесення країни	23,8	26,7	25,5	29,9	19,6
Цей кандидат зможе здолати корупцію і домогтися покарання корупціонерів	23,4	17,1	18,1	15,2	12,7
Цей кандидат дбатиме про таких людей, як я	15,4	16,7	18,6	13,6	29,1
Цей кандидат вже багато зробив для України	13,9	10,5	10,8	12,7	8,3
Цей кандидат зможе домогтися вступу України до НАТО та зробити істотні кроки на шляху європейської інтеграції	8,3	6,4	4,0	5,9	6,6
Цей кандидат зможе об'єднати громадян всіх регіонів і подолати розкол України	11,2	10,4	16,9	16,0	10,6
Цей кандидат зможе мати більшість у майбутній Верховній Раді, отже, зможе впливати на її рішення	6,4	5,1	9,9	6,0	4,0

Цього кандидата поважають у світі	5,9	8,5	10,9	7,7	7,2
Цей кандидат зможе протистояти агресії Росії та забезпечити незалежність України та її безпеку	10,2	6,2	2,9	5,6	5,2
Цей кандидат зможе повернути Крим в Україну	4,0	3,5	4,6	4,5	3,7
Цей кандидат найменше замішаний у корупції та інших непорядних вчинках	10,2	8,9	9,9	4,7	5,8
Цей кандидат зможе налагодити стосунки з Росією	1,4	2,0	8,1	9,3	6,0
Цей кандидат – це "свіжа кров", якої так потребує нинішня влада	8,2	9,0	11,5	3,9	6,0
Просто за цього кандидата я голосую постійно	3,0	3,8	3,5	1,3	6,3
Цей кандидат забезпечить зняття депутатської недоторканості та ліквідацію депутатських привілеїв	1,5	3,9	5,3	5,5	2,9
Вважаю цього кандидата "меншим злом" у порівнянні з іншими	13,2	10,9	15,0	11,6	9,5
Інші причини	6,5	1,9	0,6	0,4	0,0
Важко відповісти	0,0	0,6	0,0	0,8	0,0

А що найбільше вплине на Ваш вибір кандидата?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Попередня діяльність	48,7	41,7	49,0	39,3	32,6
Особисті якості	55,8	64,1	50,4	52,1	59,3
Програма та пропозиції	26,8	40,9	47,9	51,3	34,0
Виступи в публічних дебатах	13,6	20,7	15,6	17,4	25,0
Наявність компромату	3,3	8,6	5,6	6,8	9,5
Команда соратників	10,7	13,4	20,3	14,6	21,6
Публікації у ЗМІ	8,1	8,3	7,3	5,5	12,7
Наочна агітація, плакати	5,0	4,2	2,5	2,7	8,8
Поради людей, яким я довіряю	15,2	10,9	5,5	10,2	23,6
Інше	1,2	0,6	0,3	0,8	0,0
Важко сказати	7,9	6,9	10,5	7,6	9,2

Як Ви вважаєте, чи повинні основні, найбільш рейтингові кандидати в Президенти брати участь у публічних дебатах між собою, зокрема на телебаченні?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, обов'язково	41,8	37,2	41,5	28,0	53,4
Так, бажано, хоч не обов'язково	32,8	37,1	33,5	32,1	24,8
Це зовсім не потрібно	15,0	16,2	10,2	33,9	13,9
Важко сказати	10,4	9,4	14,8	5,9	7,9

А якщо такі дебати відбудуться, чи будете Ви їх дивитися?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, обов'язково, у будь-якому разі	32,3	29,7	24,6	19,6	35,4
Так, якщо вони будуть цікавими і змістовними	42,5	45,1	50,5	44,2	36,6
Ні	17,0	17,6	14,1	30,6	19,6
Важко сказати	8,2	7,6	10,7	5,6	8,4

Які теми таких дебатів були б найбільш цікавими?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Програма розвитку України на роки свого президентства та на більш далеку перспективу	31,9	32,7	43,2	40,5	42,9
Які проблеми країни кандидат в Президенти вирішуватиме в першу чергу, якщо буде обраний Президентом?	45,5	37,8	35,9	38,6	58,9
Як досягти миру на Донбасі? Як домогтися звільнення окупованих територій Донбасу та їх інтеграції в Україну?	37,3	48,5	40,0	44,9	46,6
Як повернути Крим?	14,8	21,7	11,5	13,6	7,1
Як подолати корупцію в Україні?	38,8	36,5	40,3	19,5	31,5
Як домогтися зростання економіки?	21,7	32,2	40,1	27,0	41,6
Перспективи вступу України до НАТО	4,6	8,9	4,2	4,6	6,6
Перспективи вступу України до ЄС	8,6	7,1	5,8	4,3	8,0
Як зробити медицину доступною для громадян?	23,4	31,3	42,9	28,9	24,6
Якою має бути освітня реформа?	4,3	5,7	11,6	13,4	7,0
Як зупинити міграцію з України?	11,9	16,8	17,5	12,4	17,9

Що робити з олігархами?	11,2	14,2	9,9	12,9	18,9
Як домогтися зростання рівня життя українців?	34,5	37,6	47,1	27,6	20,7
Кадрова політика: кого кандидат в Президенти планує призначити на ключові посади у разі свого обрання?	8,5	9,9	5,8	8,4	17,7
Зовнішньополітичні орієнтації: в якому напрямі рухатися Україні – до європейської інтеграції чи до Росії та країн СНД?	2,8	3,8	9,6	17,2	17,0
Як бачить кандидат в Президенти найкращу систему і структуру органів управління в Україні?	5,4	3,4	7,1	10,1	18,6
Які зміни треба внести до Конституції України?	3,1	4,3	3,5	8,2	7,1
Інші теми	1,2	0,9	1,0	0,5	2,6
Важко відповісти	14,2	10,0	10,8	12,7	4,9

Як Ви вважаєте, наскільки чесними будуть наступні вибори Президента України?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Цілком чесними	1,8	3,4	0,0	0,7	0,9
Переважно чесними	27,1	13,2	8,6	9,7	10,9
Не дуже чесними	34,4	41,0	46,5	43,7	31,9
Зовсім не чесними	19,9	26,6	30,1	35,8	47,6
Важко відповісти	16,9	15,7	14,7	10,1	8,8

Як Ви вважаєте, як наступні вибори Президента України змінять ситуацію в країні?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Ситуація суттєво зміниться на краще	4,2	5,1	4,4	5,7	3,5
Ситуація трохи зміниться на краще	29,8	32,9	34,7	21,6	21,7
Ситуація трохи зміниться на гірше	5,4	4,9	2,4	6,2	13,5
Ситуація суттєво зміниться на гірше	2,6	4,7	3,2	9,0	16,2
Нічого не зміниться	32,0	26,6	29,0	36,2	26,4
Важко відповісти	26,0	25,7	26,2	21,3	18,8

А чи збираєтеся Ви брати участь у виборах до Верховної Ради України?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Упевнений(на), що взяв(ла) би участь	37,5	38,3	31,0	33,1	25,2
Скоріше за все, взяв(ла) би участь	33,1	33,9	27,4	30,2	33,5
Скоріше за все, не брав(ла) би участі	8,0	6,8	9,8	11,1	17,1
Упевнений(на), що не брав(ла) би участі	14,1	14,6	14,2	14,4	19,0
Важко сказати напевно, ще не вирішив(ла)	7,3	6,4	17,5	11,1	5,2

Якщо Ви не збираєтесь брати участь у виборах до Верховної Ради, то чому? (% до тих, хто не збирається брати участь у виборах)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
У мене не буде такої можливості	7,9	11,3	9,1	1,2	0,0
Мені байдужі ці вибори, бо моє життя від них аж ніяк не залежить	28,0	18,9	3,7	12,6	7,7
Я не бачу жодного кандидата/партії за яких варто було б голосувати	38,7	41,0	25,2	19,8	48,1
Вибори нічого не змінять, бо Верховна Рада насправді нічого не вирішує	11,1	10,1	28,1	24,9	14,4
Мене взагалі не цікавить політика	6,7	10,5	8,9	8,7	28,9
Не вірю, що вибори будуть проведені чесно	15,5	23,7	30,9	45,7	58,6
Інше	3,3	5,3	5,3	0,0	4,8
Важко сказати	6,7	5,7	9,1	1,4	9,6

Якби вибори до Верховної Ради відбулися в наступну неділю, за яку політичну партію Ви б проголосували? (% до всіх)

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Аграрна партія України (В. Скоцик)	1,1	2,3	1,0	0,0	0,0
Партія "Громадська платформа Надії Савченко" (Н.Савченко)	0,2	1,1	2,0	0,6	3,3
Партія "Громадський Рух "Народний Контроль" (Д.Добродомов)	0,7	0,5	0,4	0,0	0,0
Партія "Громадянська позиція" (А.Гриценко)	11,7	6,3	4,1	3,9	2,8

Партія "Народний Фронт" (А.Яценюк)	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Партія "Об'єднання "Самопоміч" (А.Садовий)	5,3	3,0	2,4	1,2	0,9
Партія "Опозиційний блок" (Ю.Бойко)	1,4	3,0	7,1	12,8	10,2
Партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода" (О.Тягнибок)	4,8	2,5	0,0	0,2	0,0
Партія "Національний корпус" (А.Білецький)	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Партія "Правий Сектор" (А.Тарасенко)	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
Народний Рух України (В. Кривенко)	0,5	0,0	0,0	0,0	0,9
Партія "Ліва Опозиція" (П.Симоненко, Н.Вітренко)	0,5	0,3	0,7	1,3	2,6
Партія "Українське об'єднання патріотів – УКРОП" (Д.Борисенко)	0,7	0,7	1,1	0,8	0,0
Партія "Блок Петра Порошенка "Солідарність"	6,9	6,5	5,1	3,5	5,0
Партія "Відродження" (В.Бондар)	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Партія "Наш Край" (Ю.Гранатуров)	0,0	0,1	0,0	0,0	1,0
Партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" (Ю.Тимошенко)	14,6	16,3	8,5	12,9	10,0
Партія "Сильна Україна" (С.Тігіпко)	0,2	0,4	0,0	0,3	0,0
Соціал-демократична партія (С.Каплін)	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0
Радикальна Партія Олега Ляшка	4,4	5,4	4,7	4,5	2,2
Політична партія "Демократичний Альянс" (В.Гацько, В.Пташнік)	0,2	0,1	0,0	0,0	1,0
Політична партія "Громадський рух "Хвиля" (В.Чумак, В.Касько)	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Партія "Державницька ініціатива Яроша" (Д.Ярош)	0,5	0,5	0,0	0,7	0,0
Політична партія "За Життя" (В.Рабінович, Є.Мураєв)	0,0	4,1	8,2	13,5	13,4
Партія "Основа" (С.Тарута)	0,0	0,7	0,0	0,0	1,7
Партія "Рух нових сил" (М.Саакашвілі)	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0
Партія "Слуга народу" (І. Баканов, В. Зеленський)	2,6	6,3	7,9	4,1	6,5
Партія "Справедливість" (В.Наливайченко)	1,0	0,7	1,7	0,6	0,0
Інша партія	2,8	5,1	4,7	2,9	0,0
Не брав би участь у виборах	18,1	17,5	20,0	17,4	29,8
Важко сказати /Відмова відповідати	20,6	15,0	20,1	18,6	8,6

Наскільки остаточний Ваш вибір партії?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Так, вибір остаточний, і я його вже не зміню	35,2	36,0	41,3	36,0	33,1
Зараз віддаю перевагу цій партії, але можу й передумати	47,4	42,9	34,0	45,1	51,5
Ні, мій вибір не остаточний, все може змінитися	12,1	13,2	16,2	12,5	14,5
Не відповіли	5,3	8,0	8,5	6,3	0,8

А чому Ви схильні проголосувати саме за цю партію ?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
Мені подобаються їхні ідеї та пропозиції	51,1	52,5	49,8	43,3	21,0
Мені подобаються їхні лідери	48,5	47,5	37,4	37,5	40,1
Ця партія має добрі шанси здолати 5%-й бар'єр	10,1	9,3	17,5	10,1	14,9
Ця партія виражає інтереси таких людей, як я	16,3	20,0	20,8	18,4	32,6
Цю партію підтримують авторитетні для мене люди	5,6	8,9	5,5	5,0	11,2
Я за цю партію вже голосував на попередніх виборах, і вона мене не розчарувала	14,5	8,7	11,7	8,3	2,2
Ця партія нова, а в політиці потрібне оновлення	6,5	5,2	11,3	11,6	10,6
У цій партії є люди, яких я хотів би підтримати	9,5	9,9	9,9	10,5	16,8
Принаймні у порівнянні з іншими ця партія є "меншим злом"	18,2	10,5	18,7	18,2	15,1
Загалом я обрав цю партію випадково	0,4	1,3	2,5	1,6	2,2
Інше	0,4	0,0	0,0	0,0	0,8
Важко сказати	0,0	1,1	1,2	1,2	0,8

За якою виборчою системою мали б відбуватися наступні вибори до Верховної Ради?

	<i>Захід</i>	<i>Центр</i>	<i>Південь</i>	<i>Схід</i>	<i>Донбас</i>
За пропорційною системою, коли усі депутати обираються за партійними списками, які формують партії	6,9	5,6	3,7	2,4	6,5
За пропорційною системою із «відкритими» списками, коли виборці можуть голосувати не лише за партію, а й за окремих кандидатів зі списку, що визначає порядок їх проходження до Верховної Ради	42,0	43,4	40,3	34,6	43,0

За мажоритарною системою, коли всі депутати обираються в округах	15,1	13,7	12,3	24,2	22,2
За такою, як зараз – половина депутатів обирається за списком, половина – в округах	13,9	16,8	10,0	13,2	18,9
Важко відповісти	22,1	20,6	33,6	25,6	9,3